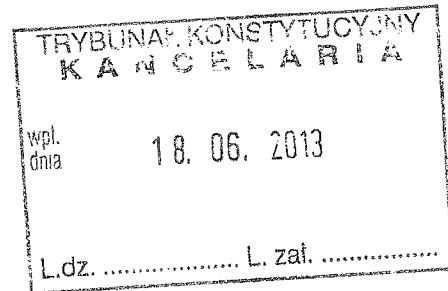

Minister Sprawiedliwości

Warszawa, dnia 17 czerwca 2013 r.

DPrC-I-4604-1/12
dot. sygn. akt P 12/12

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

W związku z pismem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z dnia 29 kwietnia 2013 r., sygn. akt P 12/12, do którego załączono postanowienie Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie II Wydziału Cywilnego z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt , zawierające pytanie prawne w sprawie zbadania zgodności:

1. art. 148 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, z późn. zm.) z art. 2 w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
2. art. 42 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88, z późn. zm.) z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
oraz
3. przepisów § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982 r. w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłat ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów (Dz. U. Nr 27, poz. 197, z późn. zm.) z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

na podstawie art. 34 ust. 1 w zw. z art. 27 pkt 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.)

w zakresie zakwestionowanego rozporządzenia wydanego przez Ministra Sprawiedliwości przedstawiam następujące dodatkowe stanowisko:

przepisy § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982 r. w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłat ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów (Dz. U. Nr 27, poz. 197, z późn. zm.) **są zgodne** z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

UZASADNIENIE

I. Sąd Okręgowy Warszawa–Praga w Warszawie II Wydział Cywilny postanowieniem z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt _____, przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne dotyczące zgodności:

1. art. 148 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594, z późn. zm.), zwanej dalej „u.k.s.c. z 2005 r.”, z art. 2 w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
2. art. 42 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88, z późn. zm.), zwanej dalej „u.k.s.c. z 1967 r.”, z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
oraz
3. przepisów § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1982 r. w sprawie stawek, warunków przyznawania i wypłat ryczałtu przysługującego sędziom i pracownikom sądowym za dokonanie oględzin oraz stawek należności kuratorów (Dz. U. Nr 27, poz. 197, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu pytania prawnego Sąd wskazał, że analiza treści art. 42 u.k.s.c. z 1967 r. nie pozwala na odczytanie szczegółowych wytycznych dotyczących treści rozporządzenia, które miało być wydane na podstawie ustanowionego upoważnienia. Oznacza to, iż zarówno art. 42 u.k.s.c. z 1967 r., jak i wydane na jego

podstawie rozporządzenie, oparte na blankietowym upoważnieniu, naruszają wzorzec zawarty w art. 92 ust. 1 Konstytucji.

Sąd Okręgowy podniósł także, że artykuł 42 u.k.s.c. z 1967 r. nie utracił mocy obowiązującej w rozumieniu art. 39 ust. 1 pkt 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym.

Sąd ten zauważył, iż przepisy rozporządzenia pozostają nierozzerwalnie związane z upoważnieniem zawartym w ustawie. Ocena zgodności przepisów § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia z art. 92 ust. 1 Konstytucji sprowadza się w istocie do oceny zgodności art. 42 u.k.s.c. z 1967 r. ze wskazanym wzorcem konstytucyjnym. Przepisy rozporządzenia stanowią nadal podstawę rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu kuratora. Przepisy tego rozporządzenia podlegają zatem ocenie co do zgodności z Konstytucją, w tym z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Stąd przyjęcie poglądu, iż zostały spełnione ustawowe przesłanki do oceny zgodności z Konstytucją przepisów rozporządzenia, co może nastąpić poprzez ocenę zgodności z ustawą zasadniczą art. 42 u.k.s.c. z 1967 r., przy jednoczesnym braku podstaw do bezpośredniej konstytucyjnej kontroli przepisu upoważniającego, musiałoby nie uwzględniać założenia racjonalności ustawodawcy.

Uzasadniając zarzut niezgodności art. 148 ust. 2 u.k.s.c. z 2005 r. z art. 2 w zw. z art. 92 ust. 1 Konstytucji, Sąd pytający podniósł, że przy uchwaleniu nowej ustawy jest dopuszczalne utrzymanie w mocy przepisów wydanych na podstawie dotychczasowych przepisów upoważniających [§ 30 ust. 2 pkt 5 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), zwanego dalej „ZTP”], przy czym przyjęcie takiego rozwiązania może nastąpić przy spełnieniu warunku braku niezgodności aktu wykonawczego z nową ustawą (§ 33 ust. 1 ZTP). Uwzględnienie reguły wnioskowania *a minori ad maius* nakazuje przyjąć, iż tym bardziej jest niedopuszczalne pozostawienie w mocy aktu wykonawczego pozostającego w sprzeczności z Konstytucją. Pozostawienie w mocy rozporządzenia mogło zatem nastąpić przy spełnieniu warunku niesprzeczności tego aktu wykonawczego z u.k.s.c. z 2005 r., jak również z art. 92 ust. 1 Konstytucji. Zdaniem Sądu pytającego, nie ulega wątpliwości, że art. 42 u.k.s.c. z 1967 r. jest niezgodny z Konstytucją, co oznacza, iż regulacja zawarta w art. 148 ust. 2 u.k.s.c. z 2005 r. uchybia wymogom poprawnej legislacji, albowiem prowadzi do dalszego obowiązywania aktu prawnego niezgodnego z Konstytucją.

II. Odnosząc się do pytania prawnego Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie w zakresie dotyczącym rozporządzenia, należy wskazać, że aktualne pozostaje stanowisko Ministra Sprawiedliwości przedstawione w niniejszej sprawie w piśmie z dnia 20 września 2012 r., znak DPrC–I–4604–1/12/12, dotyczącym pytania prawnego zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie II Wydziału Cywilnego z dnia 22 czerwca 2012 r., sygn. akt

Wskazać trzeba, że zakres przedmiotowy pytania prawnego zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie II Wydziału Cywilnego z dnia 22 czerwca 2012 r., sygn. akt , jest tożsamy z zakresem przedmiotowym pytania prawnego zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie II Wydziału Cywilnego z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt . Tożsame są również argumenty przytoczone w uzasadnieniach obu pytań. Tym samym również uzasadnienie stanowiska Ministra Sprawiedliwości, przedstawione w niniejszej sprawie w piśmie z dnia 20 września 2012 r., znak DPrC–I–4604–1/12, pozostaje aktualne w odniesieniu do stanowiska dotyczącego pytania prawnego zawartego w postanowieniu Sądu Okręgowego Warszawa–Praga w Warszawie II Wydziału Cywilnego z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt

III. Niezależnie od powyższego uprzejmie poddaję pod rozagę Wysokiemu Trybunałowi Konstytucyjnemu wątpliwość, czy spełniony został w niniejszej sprawie wymóg, jakiemu powinno odpowiadać pytanie prawne sądu – w postaci wskazania, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.), każdy sąd może przedstawić Trybunałowi pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.

Art. 32 ust. 3 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym stanowi, że pytanie prawne powinno także wskazywać, w jakim zakresie odpowiedź na pytanie może mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w związku z którą pytanie zostało postawione, a ponadto wymienić organ, przed którym toczy się postępowanie w sprawie, oraz oznaczenie sprawy.

umorzeniu na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK ze względu na niedopuszczalność wydania wyroku.

Podkreślić też trzeba, że w przywołanym wyżej postanowieniu Trybunał Konstytucyjny podkreśla, że art. 193 Konstytucji wyklucza możliwość inicjowania przez organy sądowe abstrakcyjnej kontroli konstytucyjności (...). Na gruncie obowiązującej Konstytucji pytanie prawne nie może abstrahować od sprawy, w związku z którą jest przedstawiane, i być traktowane przez sąd tylko jako „okazja” do zainicjowania postępowania przed Trybunałem. Tym bardziej, że przedstawienie pytania prawnego wstrzymuje rozpatrzenie indywidualnej sprawy, z którą do sądu zwróciła się jednostka. Z uwagi na jej prawo do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 45 ust. 1 Konstytucji), pytania prawne powinny być przedstawiane tylko wtedy, gdy od odpowiedzi na nie zależy rozstrzygnięcie sprawy zawisłej przed sądem. A zatem sądy powinny korzystać z tej kompetencji roztropnie, po dokładnym przeanalizowaniu przesłanek dopuszczalności pytania prawnego oraz problemu konstytucyjnego. W przeciwnym razie przedstawianie pytań prawnych może faktycznie wypaczać cel, jakiemu służy ten tryb wszczęcia konkretnej kontroli norm przed Trybunałem Konstytucyjnym.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królowski
PODURZĘDNIK STANU

W załączeniu:

– trzy odpisy niniejszego pisma.